

Izhaja ob 4. jutraj.
Stane mesečno Din 45.—; za ino-
semstvo Din 40.— neodvisno.
Ogled po tarifi.
Uredništvo:
Dnevna redakcija: Miklošičeva cesta
šte. 16/L. — Telefon šte. 75.
Nočna redakcija: od 19. ure naprej v
Knaflarji ul. št. 5/L. — Telefon št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Uprava:
Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 35.
Ispraviteljski oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 35.
Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 2. — Celje, Aleksandrova cesta,
— Račun pri poštne č. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.842. — Praha č. 180.
Wien Nr. 105.841.

Ljubljana, 12. junija.

Slovenci so bili v Avstriji na glas praktičnih politikov, ki se nikoli niso popolnoma podali na pot doktrinarjev najmanj pa državno-pravnih programov. Bratsko razmerje do Čehov je vedno nekoliko šepalo radi praktičnosti slovenskih poslancev, ki niso hoteli slediti češkemu vzoru. Dr. Krek je kar odkrito zastopal centralistično stališče.

V Jugoslaviji so klerikalci, stojec še pod svežim utisom nacionalnega pokreta, ki je zagrabil globoke plasti slovenskih mas, dve leti bili unitaristi in soditi po neštevilnih podpisih g. Korosca na raznih zakonskih uredbah, so bili celo centralisti. Šele za volitve v Ustavotvorno skupščino so klerikalci iz demagogije okrenili fronto ter vedno bolj zajadrali na levo, kokeritali celo s komunisti in se nazadnje zagrizli v državno-pravno politiko v direktnem nasprotju s svojočasno oportunistično prakso svoje stranke. Danes je SLS v tem oziru tako rekoč na višku svoje zablode.

Zanimivo je, da je pri Hrvatih šel razvoj drugo pot. Njihova abstinenca se je kmalu pokazala kot pogreška. Z abstinenco so hoteli zrušiti državo ali na največje začudenje zasleplencev je država obstojala naprej in se utrjevala od dne do dne. Abstenenčni politiki je sledila faza zveze z boljševizmom. Radičevci so pričakovali, da nekega dne prihitijo rdeči jezdeci preko rumunskih in madžarskih ravnin. Toda država je pokazala, da se ne boji ni rdečih jezdecov, ni votlega grmenja v zagrebški papirnati šumi. Od 8. februarja sem je nastopil v politiki HRSS popoln preobrat, ki četudi je v bistvu samo drzna taktična poteza voditeljev, vendarle za vselej preudrži stališče pokreta radičevskih mas. Priznanje monarhije, priznanje državnega edinstva in ustave, obljube, da hoče HSS sodelovati na provedbi ustave in na oblastnih izborih, vse to se ne da več izbrisati.

V istem trenutku, ko je SLS v enem ekstremu, je HSS skoro v drugem ekstremu!

Če pregledujemo vrste opozicijskega bloka, vidimo poleg treh črnogorskih federalistov na separatistično-avtonomijskem programu samo še SLS in nekaj hrvatskih zajedničarjev. Lani so separatisti še trdili, da je večina naroda za plemenski državopravni avtonomizem, danes je SLS v tej borbi popolnoma osamljena. Kar smo mi vedno trdili, se obistinjuje, da namreč državopravni avtonomizem v naši državi sploh ni diskutabel. Naš narod v sedanjem svojem razvojem stadiju absolutno potrebuje unitaristično državno ureditev. Tudi tisti, ki se ne ogrevajo za unitarizem, morajo danes uvideti, da je njegova zmaga popolna, in da boriti se proti njemu znači plavati proti deroči vodi. Politika, ki hoče za ljudstvo kaj doseči, mora s tem računati.

Slovenci se v mnogočem upravičeno pritožujemo nad upravnimi težavami in nezadostnim uvaževanjem svojih pravic. Toda vprašati bi se morali, ali nismo tega v mnogem sami krivi, če se ena ali druga zadeva v državni administraciji ne reši z zadostnim uvaževanjem naših posebnih interesov. Od kraja nošeni na rokav kakor Benjaminji so slovenski poslanci v svoji večini začeli besno goniti proti Beogradu, proti državni ideji, proti Srbstvu. Omalovaževali so moč in zasluge Srbstva v naši državi in se neizmerno zamerili s tisto oholo slovensko »kulturno«
bahavostjo, ki prezirljivo gleda na srbskega seljaka. In ko je država vsled Radičevih nerostih bila v težkem položaju, so mu klerikalni poslanci na vso moč pomagali. Divje verske in plemenske hujskarije, katerim SLS zahvaljuje svoje mandate, niso mogle ostati brez globokih posledic. Krono vseh otroških, obenem pa zločinskih svojih aktov pa si je posadila SLS na svojo smešno borbo proti cirilici.

SLS je danes v Narodni skupščini idejno popolnoma osamljena. Celo radičevci in muslimani se smejejo njenemu ultramontanizmu in prilikom razprav o konkordatu in o verskih zakonih bo SLS imela priliko to spoznati. Osamljena je tudi popolnoma s svojim državnopravnim stališčem. SLS se nihče več ne boji, nje nihče več ne upošteva.

Zaslepljenost klerikalnega vodstva spravlja Slovence ob politični in gospodarski vpliv in ugled. Proti temu se mora dvigniti odpor vseh onih, ki jih to boli in ki nočejo, da njihovi interesi postajajo zanemarjeni. Kaj bi naši poslanci dosegli, če bi bili kompaktni na programu SDS, ki se danes tudi za politične slepce pokazuje kot edino realen in pravičen. Nič ne pomaga grizeti samega sebe in se jeziti in izkravetiti, klerikalna teza je skrahirala in teza samostajnih demokratov je obveljala. Na njeni pravilni poti treba, da se združi vse, kar hoče dobro slovenskim krajem.

Delovni program Narodne skupščine

Pred poletnimi počitnicami. — Odgovoritev parlamenta do oktobra. — Stabilnost politične

Beograd, 12. junija. p. Današnja seja Narodne skupščine je bila zelo živahna. Opozicija se je delala ogorčeno, da je večina poročila anketnega odbora izročila verifikacijskemu odboru v poročanje. Razburjenje opozicije je brez podlage, ker vlada in njena večina nikakor nimata namena rešitev tega vprašanja zavlačevati. Verifikacijski odbor bo čim prej proučil poročila anketnega odbora in stavil plenumu svoje predloge ter je izven dvoma, da bo Narodna skupščina zadevo rešila še pred potekom zakonitega roka, ki je predpisan za končno odločitev o anketiranih mandatih in ki poteče 27. junija. Smatra se kot sigurno, da bodo vsi anketirani mandati verificirani.

Finančni minister je pozval danes vse ministre, da mu sporočijo svoje predloge glede novih dvanajstih od 15. t. m. Do konca prihodnjega tedna bo finančni minister predlog o dvanajstih za avgust, september, oktober in november predložil Narodni skupščini, ki ga takoj vzame v pretres.

Prihodnji teden se najbrž planarje seje ne bodo vršile, da morejo tem intenzivneje delovati parlamentarni odbori. Splošno se smatra, da poletno zasedanje Narodne skupščine ne bo več trajalo dolgo. Čim bo rešeno vprašanje verifikacije in dvanajstin, na kar se raz

čuna v prvih juljskih dneh, odide skupščina na počitnice ter se sestane najbrž šele k rednemu zasedanju v oktobru.

Politična situacija je povsem stabilna. Razgovori z radičevci so za enkrat prekinjeni ter se ne obnovijo prej, dokler radičevci ne pristanejo, da jih vodijo s celokupnim Narodnim blokom. Zatrjuje se, da je po nalogu gosp. Pašića o tem informiral minister Maksimović kralja, ki je stališče vlade odobrilo.

POTRTOST PRI RADIČEVCIH V ZAGREBU.

Zagreb, 12. junija n. Sedaj so končno razbite vse nade v mahinacije in uspeh radičevskih intrig, ki so imele v prvi vrsti namen razrušiti Narodni blok. V krogih, ki so blizu Radiću, vlada velikopotnost, ki se jasno kaže. Nekoliko je boljše situacija pri zajedničarjih, ker so le ti predvideli poraz radičevske politike. Za zajedničarje bi sicer s strankarskega stališča bilo bolje, da bi Radić uspel pri svojih pogajanjih, ker bi zajedničarji nedvomno s tem pridobili pri širokih ljudskih masah, katere so orijentirane protisrbsko in frankovsko. Tako pa bodo tudi nadalje morali biti odvisni od milosti vodstva Radičeve stranke.

Anketirani radičevski mandati izročeni verifikacijskemu odboru

Na včerajšnjem sestanku Narodne skupščine je bila živahna debata o poročilu anketnega odbora radi radičevskih mandatov. — Skupščinska večina je sklenila izročiti zadevo verifikacijskemu odboru.

Beograd, 12. junija. Današnji sestanek Narodne skupščine je bil odprt ob 10. dopoldne. Za sestanek je vladalo v političnih krogih veliko zanimanje, ker je bilo na dnevni red postavljeno poročilo anketnega odbora. Poslanec opozicije so bili danes zelo bojevit. Po prečitanih zapisnikih in izvršenih formalnostih je bilo objavljeno, da je ministrijski predsednik Pašić predložil Narodni skupščini zakonski predlog o narodnem priznanju kralju Petru Velikemu. Osvoboditelj ter zahteval, naj se temu zakonskemu predlogu prizna najnost, kar je skupščina soglasno sprejela. Nadalje je predsednik dr. Subotić objavil, da je ministrijski predsednik Pašić predložil zakonski načrt o narodnem priznanju za domovino zaslužnim možem in da zahteva zanj najnost, kar pa je bilo sprejeto proti glasovom radičevcev in zemljoradnikov. Pri tem je došlo do prepira, ki so se ga udeleževali največ zemljoradniki.

Po prečitanih poročilih anketnega odbora, ki ga je prečital tajnik St. Kobasica, je nastalo veliko razburjenje pri opoziciji; med splošnim hrupom je dobil besedo poslanec Milutin Dragović, ki je prečital v imenu klubov vladne večine, naj se poročilo anketnega odbora vrne verifikacijskemu odboru, da stavi skupščini konkreten predlog v čim krajšem času, najdalje pa v roku, ki ga določa čl. 7 skupščinskega poslovnika, to je do 28. junija.

Za tem je govoril poslanec dr. Polić, ki je zahteval, naj skupščina takoj razpravi o poročilu in verifikaciji radičevskih mandatov. V imenu davidovičevcev je govoril dr. Grga Angjelinović, v imenu zemljoradnikov poslanec Kukanović. Poslanec dr. Srgjan Budisavljević (sam. dem.) je naglašal, da vprašanje verifikacije ni politično, ampak povsem pravna stvar. Prvo poročilo verifikacijskega odbora je zastopalo mnenje, naj se vsi mandati razveljavijo, pozneje pa je bil sprejet sklep, naj se gotovi mandati stavijo pod anketo. Proti izvolitvi raznih radičevskih poslancev je več pritožb. Verifikacijski odbor je bil zadnjič mnenja, da so take pritožbe brezpredmetne, ker je šlo za liste HRSS in je bilo sklenjeno, da se razveljavijo mandati. Pri izpremembi svojega mnenja mora sedaj skupščina vpoštovati te pritožbe. Priporočal je, naj se sedaj vse pritožbe prouče.

Nato je minister za javna dela Uzunović v imenu vlade izjavil, da je pripravljena ugoditi zahtevam glede anketiranih mandatov, ker hoče imeti vladna večina popolno skupščino, mora pa postopati po zakonu, radi česar je potrebno, da stavi verifikacijski odbor konkreten predlog. Minister Uzunović je očital opoziciji nervoznost v času, ko vladna večina tako dobro pojmuje državne interese. Minister Uzunović je žigosal tudi intrige klerikalcev, kar je pri njih izzvalo mnogo protestov. Za njim je govoril dr. Trumbić, nakar je predsedujoči Marko Trifković odredil zborovanje. Z večino glasov sprejet predlog poslanca Milutina Dragovića, da se poročilo anketnega odbora vrne verifikacijskemu odboru. Vladna večina je preglasovala vse predloge opozicije.

Predsednik je nato sporočil, da je umrl bivši narodni poslanec in bivši minister Pavle Marinković, pri čemer je skupščina počastila pokojnika s klicem: »Slava!«
Predsednik je povabil poslance, naj se dopoldne udeležijo pokojnikovega pogreba ter je ob

Vsebina nemškega garancijskega predloga

Naknadna službena objava v Berlinu. — Predlog je izdelala že Cunova vlada. — Govori le o zapadnih mejah.

Berlin, 12. junija. Sinoči je bila službena objavljena vsebina nemškega predloga varstvenega pakta. Nemški predlog označuje samo splošni okvir, v katerem bi mogla nemška vlada pozitivno sodelovati pri rešitvi garancijskega vprašanja. V tem smislu je nemška vlada sporočila velesilam v posebni spomenici, da bi nemška vlada pristala na pakt, ako bi se na Porenju zainteresirane države zavezale napraviti ameriškim Zedinjenim državam za daljšo dobo, da se ne bodo bojevale med seboj. Predlog drž. kancelarja Cuna je določal to obveznost za življenjsko dobo človeka z edino izjemo, ako bi bila vojna sklenjena s plebiscitom. Ta dva pridržka nista bila sprejeta v spomenici, ki vsebuje tudi predlog razsodišča med Francijo in Nemčijo, kar je tudi že predlagala Cunova vlada v reparacijski notit od 2. maja 1923. Obenem se je sporočila namera, da se podobne pogodbe za razsodišče sklenejo tudi z vsemi drugimi državami.

Spomenica omenja tudi pakt, ki naj bi se sklenil v svrhu obojestranskega jamstva za sedanjo posest ob Renu. Ta pakt, ki bi temeljil na obojestranskih obveznostih za varstvo nedotakljivosti sedanjega posestnega stanja, bi lahko vseboval tudi jamstvo za demilitarizacijo Porenja, kakor predpisujeta čl. 42 in 43 verzijske pogodbe. Nemška vlada je v svoji spomenici omenjala tudi druge možnosti rešitve varstvenega vprašanja. Nemška vlada je končno tudi omenjala možnost splošne svetovne konvencije, ki bi se sklenila pozneje ter bi obsegala vse države in v katero bi se prevzel prvotni varstveni pakt.

Washington, 12. junija. a. Državni urad ponovno povdarja stališče ameriške vlade glede varstvenega pakta, ki se sedaj proučuje. Izjavlja, da z ozirom na to, ker so v tem vprašanju interesirane samo evropske države, ameriške Zedinjene države nimajo namena sodelovati pri njem. Z ozirom na razne vesti v listih povdarja državni departement, da se tudi nihče od interesiranih ne doleži obrnil v tej zadevi na ameriško vlado in da se tudi sploh ne pričakuje nobenega predloga v tem smislu.

Pred novimi zmedami v Grčiji

Kriza vlade radi konflikta z delegacijo Zveze narodov. — Oživljena akcija oficirske lige.

Atene, 12. junija. z. Tukaj se mudi delegacija Zveze narodov. Radi neke zahteve, ki jo je stavila na vlado, je prišla v konflikt z notranjim ministrom, generalom Kondilisom, ki je nato sinoči odstopil. Vlada se je nato posvetovala o situaciji in razpravljala o tem, ali naj bo s Kondilisom solidarna. Kaj je sklenila ni znano. Razširjena so vesti, da je sklenila demisijsko celoto kabineta, vendar pa vesti še niso potrjene.

Kriza vlade je povod, da je zopet nastopila oficirska liga, ki z današnjim stanjem v Grčiji ni zadovoljna. Liga je sklicala veliko manifestacijsko zborovanje, na katerem so govorniki zahtevali popolno spremembo današnjega političnega režima. Posebna deputacija je odšla k predsedniku republike, katerega je sporočila zahtev oficirjev armade in mornarice.

Poostritev protievropskega gibanja na Kitajskem

Boljševiki nudijo Kitajcem tudi denarno pomoč. — Simpatijske manifestacije v Moskvi. — Širjenje splošne stavke.

Pariz, 12. junija s. »Journal de l'Express«
objavlja brzojavko iz Pekinga, ki pravi, da je največji protest kitajske vlade na tuje vlasti izsililo javno mnenje. Na zborovanju velike množice v Pekingu je bil postavljen ultimatum glede odprave izjemnega stališča inozemcev v Kitajski. Ultimatum grozil s splošno stavko, ki bi imela za posledico lakoto in nemire. Množica je pri demonstracijah pobila šipe na oknih zunanjega ministrstva ter uničila razne umetniške predmete.

London, 12. junija s. »Daily Mail«
poroča iz Sangaia, da je položaj zelo resen. Močni deli kitajskega javnega mnenja, podpirajo gibanje, ki zahteva poleg rešitve drugih vprašanj odpravo inozemskih koncesij in ukinitve pogodb.

Sangai, 12. junija s. Na več delavskih zborovanjih je bil sprejet sklep, v katerem se zahteva prekinjenje gospodarskih odnosov z Anglijo in Japonsko ter se poziva vlada, naj zahteva radi streljanja na demonstrante zadoščenje do 30. junija. Ako zadoščenje ne bo došlo v 14 dneh, bo protestno gibanje še bolj razglašeno.

Pariz, 12. junija s. Iz Sangaia poročajo, da je stavka mornarjev sedaj popolna in da se tudi že kažejo vse težke posledice, ker je vsa angleška in japonska obalna plovba popolnoma ustavljena. Ravno tako je tudi ustavljena plovba na reki Jantse-kiang.

Moskva, 12. junija s. Osrednja sovjetska strokovna organizacija je poslala v Peking brzojavno nakazilo za 50.000 zlatih rubljev v svrhu podpore kitajskim stavkajočim in njihovim družinam. V Moskvi so se vršila razna protestna zborovanja proti postopanju tuje policije v Sanguju. Tudi dijaštvo je priredilo demonstracije v znak solidarnosti s kitajskim revolucionarnim dijaštvom.

Moskva, 12. junija k. Danes so se vršila v Moskvi številna zborovanja, na katerih se je protestiralo proti postopanju inozemske policije v Sanguju in se izrazile simpatije stavkajočim kitajskim delavcem. Dijaši so priredili po mestu obhod v znak solidarnosti s kitajskim revolucionarnim dijaštvom.

Sovjeti imajo svoje prste tudi v maroški vstaji

Senzacionalna razkritja rimskega lista. — Ženeva kot centrum boljševiške propagande. — Painlevé v Maroku. — Novi boji na vidiku.

Pariz, 12. junija. a. Ministrijski predsednik Painlevé je včeraj dospel v Rabat, od koder se je danes z avtomobilom odpeljal v Fez. Predno je odšel v Rabata, je sprejel novinarje, katerim je izrazil svoje zadovoljstvo nad izbornim stanjem francoskih čet in obenem izrazil upanje, da bo v kratkem času došlo do popolnega zatrtja oboroženih vstaj, kar bo eden prvih uspehov skupnega dela s Španko glede nadziranja maroške obale. Dogovor s Španko se prične v najkrajšem času izvrševati, radi česar upa, da se bodo dosegli najboljši uspehi. — Istočasno se poroča, da Abd el Krim na vse kriplje organizira svoje čete, gradi nove komunikacije, ceste, telefonske naprave, utrjuje zakope itd., kar naj bo priprava za nove napade.

Rim, 12. junija. a. Današnji »Tevere«
objavlja zanimiv dokument, s katerim dokazuje, da je središče sovjetske komunistične organizacije v Ženevi, od koder se vodi komunistična propaganda, predvsem za Indijo in severno Afriko. List objavlja namreč neko pismo generalnega tajnika te mednarodne komunistične organizacije v Ženevi, s katerim dokazuje, da prihajajo osebe, kakor tudi splošna navodila in denarna sredstva iz Moskve preko Berlina v Ženevo, odtod pa dalje v Afriko in v Indijo. Komunistična propaganda se vrši zlasti v Maroku, Alžiru in Tunizu. Iz pisma je razvidno, da uporablja komunistična internacionala ogromna sredstva za razširjenje komunistične propagande v Indiji, da pa je imela za severno Afriko le malo sredstev na razpolago. Pismo pa pravi, da bo v slučaju potrebe nabavila vsa potrebna sredstva za propagando v severni Afriki.

sta bili sporazum Chamberlaina z Briandom glede varstvenega pakta in prizadevanje zastopnikov vseh držav za gospodarsko sanacijo Avstrije. Pomembno je, da je Chamberlain izjavil na nekem banketu, da naj Zveza narodov ne zahteva od svojih dolžnikov več kot morejo storiti. Avstrija in tudi Madžarska morata biti s sedanjim zasedanjem popolnoma zadovoljni.

Kako se časi menjajo...

Beograd, 12. junija. p. Pri konstituiranju parlamentarnega odbora za zakon o postavitvi spomenika kralju Petru je bil izvoljen za predsednika posl. Pavle Radić, katerega mandat, kakor znano, še sploh ni verificiran. Tajnik tega odbora je poslanec dr. Pivko. Za predsednika odbora za Pantheon je izvoljen posl. Ljuba Davidović, za tajnika poslanec Lalošević.

James Oliver Curwood:

Onstran pragozda

«Moja je, moja, moja! Najina!» je vzklikal Roger kakor mladič. «In ona pojde z nama. Se nocoj, ko vziđe mesec. Naravnost k misijonarju gremo, ki naju poroči, potem pa si poiščemo mesto, kjer nas ne najde nihče na svetu. Zakon je proti nam, toda Bog prirode je z nami. In potrudimo se, Pik, da si to milost zaslužimo!» In dvignil je sveženj, ki ga je bila Nada prinesla s seboj in je odšel v goščo smrek, nato v naraščajočem mraku čez planino in prav do Parnega kotla. V tej kameniti grobnici je bilo še nekaj svetlobe, in Roger si je skladal naglo svoj imetek.

Nato sta stopala med skalami zopet navzdol in sta v pol ure dospela do sedla, korakala dalje in končno obstala jedva na pol strele daleč od hiše Jeda Hawkinsa. Semkaj naj bi prišla Nada, ko se prikaže mesec.

Vesnaokoli je bilo tiho. Pik je ležal mirno in zrl v svetlobo, ki je prihajala iz hiše. Roger pa je štel minute, kdaj se pojavi mesec. Zdelo se mu je, da traja ure. Končno se je prikazal na vzhodu, skalni vrhovi so se zasvetili kot signalni ognji. Črne jelke in oodre so se zalesketale, kakor bi bile iz emajla. In mesec je vstajal in mehke proge njegove luči so se igrale po dolinah in po plani ter plesale nad vrhovi pragozdovimi.

In Roger je upiral pogled v hišo, napenjal sluh, kdaj zasliši bližati se korake, a opazil ni nobene premembe. Luč se ni ganila, vrata se niso odprla niti zaprla. Nikakega glasu ni bilo, le veter je šepetal zmerom glasneje, nočna ptica je zakričala, star siv volk je v daljavi zavijal k mesecu, — a Nade ni bilo.

Nervoznost je Rogerju postajala že neznosna. Čakal je pol ure, tri četrti, vso uro po vzhodu meseca. Stopil je iz sence ogromne sklanske klade, se pomikal polagoma bliže in dospel k skupini drevoja za hišo. Pik tesno za njegovimi petami. Tedaj sta začela tih, javkajoč glas:

Roger je pristopil k oknu in poslušal. Sredi izbe, skržena tik stola, je klečala žena Jeda Hawkinsa. Glasno je jokala in tožila, kinkajoč s svojim izmučenim telesom naprej in nazaj ter sklepala roke.

Roger je osupnil, ker ni razen te žene opazil v hiši nikogar. Naenkrat ga je prešinil strah. Umo je odprl vrata in stopil v hišo. Starika ga je gledala divje z zardelimi očmi, a prestala je javkati in roke so ji omahnile.

Roger je pristopil k nji, se sklonil in se zgrozil nad blaznim izrazom v njenem obličju.

«Kje je Nada?» je vprašal. «Povejte mi — kje je?» «Proč, proč, proč,» je tožila starika in sklepala roke na svojih suhih prsih. «Jed jo je odvedel — odvedel v koč Mooneya, tam na železnici. Oh, moj Bog — skušala sem jo rešiti, a nisem mogla. Vlekel jo je in jo proda Mooneyu, temu vragu, temu lopovu, še danes!»

Ihtela je in začela znova kinkati tja in sem. Roger jo je divje zgrabil za ramo:

«Mooneyeva koč — kje je to? Hitro! Povejte!»

«Ta cesta vodi naravnost tja. Miljo, dve milj od tod. Blizu proge.»

Roger je že bežal preko planote in Pik za njim. Pritekla sta na cesto in hitela sta, da sta jedva sople. Pred dvema urama mu je Nada pravila o Mooneyu tam med smrekami, a mislil je, da je Nada le zastrašena in da ni mogoče kaj tako strašnega. In zdaj je moral verjeti. Glasno, obupano je vzklikal ter drvil divje dalje in dalje. In Pik je tekkel za njim ter poviljeval, kadar je zaslišal bolest v glasu svojega gospoda.

A mesec je svetil na nju, ko sta se izpodtikala in tekla, tekla. In črni oblaki so za trenotek zakrili mesec, da sta tekla v gosti temi. A oblaki so se premaknili, zopet je mesec zalil cesto s svojo svetlobo in — Roger je naglo obstal — srce se mu je skoraj ustavilo.

Pred njima, omahujoč in poihtevajoč, je bila Nada. Razmršeni lasje so ji zakrivali ramena in prsi. Ena rama ji je bila gola, ker je imela odtrgan rokav, in nežne dekliške prsi so prosvitale, ker ji je bila bluza razparana. Ko je zagledala pred seboj Rogerja, je razprostrla roke in s krikom, karkšnega Pik še ni slišal doslej iz njenih ust, se je vrgla Rogerju na prsi in dvignila k njemu svoje obličje v žoltem svitu mesečine. V njenih očeh, velikih, plamtečih, je videl Roger tragedijo, a v njih vendar ni bilo groze, obupa, nečesa drugega. Njeno vitko telo se ga je oklenilo in njene žarke ustnice so se pritiskale na njegove.

In: «Ali vas je privlekel do Mooneyeve hiše?»

«Ne. Borila sem se z njim za vsako ped ceste. Vlekel me je, tolkel, raztrgal mi je obleko — a branila sem se neprestano. In tam dalje — na cesti, ko je mislil, da imam že zadosti, sem ga uderila z batino. Zdaj leži tam vznak —»

Ni dovršila. Roger jo je odrinil od sebe. Mrak, ki je objel mesec, mu je zakril obraz. Njegov glas pa je zvenel tiše in grozno.

«Nada, hitite zdaj k misijonarju, kakor hitro le morete,» je dejal. «Vzemite Pika in pojdita! Tja lahko dospeta še pred nevihto. Vrnem se, ko izpregovorim s Hawkinsom nekaj besed — sam. Potem pridem za vama in misijonar naju poroči —»

Mračnost je prešla, in Roger je videl radost in srečo na njenem obličju. Strah jo je minul. Oči so ji žarele v zlatem odsvit noči. Rdeče ustnice so se ji odprle in sople čisto ljubezen. Zopet jo je stisnil v naročje in jo poljubljal, ona pa ga je z ročicami gladila po obličju in se smejala s posebnim smehom sreče.

A Roger jo je okrenil v smer, kamor je morala iti:

«Le brž, punčka,» je rekel, «le brž, preden pride nevihta!»

Poklicala je Pika in odšla sta, Roger pa je stopal dalje po cesti. Niti enkrat se ni ozrl ter je mislil le na osvetlo, ki jo izvrši nocoj na dveh nizkotnih lopovih. Nikoli še ni občutil želje po ubijanju, zdaj pa jo je občutil. Zdalje stori s Hawkinsom in nato z Mooneyem, kakor je storil nedavno Hawkins s Pikom. Pusti ju, da živita dalje, a zbita, pohabljen in kaznovana za zmerom.

Tedaj se je spodtaknil nad nečem, ko je pravkar oblak zopet zagabil mesec. Ustavil se je in ko se je zopet posvetilo, je zagledal pred seboj Jeda Hawkinsa. Telo mu je ležalo negibno, poleg glave pa mu je bila batina, ki jo je uporabila Nada.

Roger se je bridko nasmehnil: usoda mu je bila tako mila, da mu je delo olajšala. A hotel je, da bi se Hawkins preje postavil na noge. Sunil ga je s čevljem.

«Vstani, lopov!» je rekel. «Polomim ti kosti, roke in noge, pokvečim te, kakor si ti pokvečil Pika in starko tam na svojem domu. Vstani!»

Jed Hawkins pa se ni genil. Bil je kakor ubit. Roger je gledal nanj in oči so se mu široko odprle. Zopet se je stemnilo. A tema je bila zdaj črna kakor smola, kakor bi bil ves svet zavil v črno haljo. Od zapada je prihajal grom. Vrhovi dreves so šepetali kakor prestrašeni, in Roger je čutil na sencih, kako mu razbija srce. Padel je na kolena in otipaval telo Jeda Hawkinsa. «Mrtev!» je vzdihnil končno.

In zdaj je stal tu. Zar njegove besnosti in maščevalnosti se je umeknil ledenemu hladu, srce mu je ojeklenelo in dihanje mu je zastajalo. Jed Hawkins je mrtev! Ako bi ga bil ubil sam, bi ne občutil te strašne groze, ki ga je prešinjala zdaj v temi, med gromom bližajoče se nevihte.

Prišel je prepozno. Nada je ubila Hawkinsa, svojega rednika. A kanadski zakon ne pozna opravičbe za uboj. Gromi so doneli kakor predvest nečesa neizogibnega in groznega. Čutil je, kakor bi se vzdih tresel okoli njega...

Javna zahvala.

Podpisana sem zavarovala svoja poslopja pri jugoslovanski zavarovalni banki „SLAVIJA“ v Ljubljani šele pred par meseci.

Ko mi je dne 21. marca t. l. pogorelo gospodarsko poslopje, zavarovano za 20.000 Din, mi je imenovana zavarovalnica izplačala celo zavarovalno svoto takoj in brez vsakega odbitka.

Za to nad vse kulantno postopanje se imenovani zavarovalnici javno zahvaljujem ter jo kot tako in kot domač zavarovalni zavod vsakomur najtopleje priporočam.

Ormož, meseca marca 1925.

Neža Gröger.

Telefon št. 380.

Telefon št. 990.

Zahvala.

Podpisani se iskreno zahvaljujem zavarovalni banki „SLAVIJA“, da mi je najkulantneje poplačala škodo, nastalo pri požaru dne 24. maja 1925. Omenjeno zavarovalnico občinstvu najtopleje priporočam.

Gorenja vas, dne 5. junija 1925.

3298a

Alič Janko.

Konkurzno mešano blago Marije Šporn v Trbovljah se bo v sredo dne 17. junija prodalo en bloc, cenjeno na 9454 Din najmanj za cenilno vrednost najvišjemu ponudniku proti takojšnemu plačilu.

Blago se lahko ogleda 17. junija od 10. do 11. ure, potem sledi prodaja.

Dr. Josip Kolšek v Laškem
upravnik konkurza Marije Šporn.

Mizarski delovodja

za tovarniški obrat, zmožen vseh del v mizarsko stroko spadajočih del, dober organizator in kalkuliralec se sprejme.

Vstop septembra t. l.

Ponudbe z zahtevki in spričevali na „Poštni predal 49“, Maribor.

Ponikluje

dele koles avtomobilov, otroških vozilov, zdravniške instrumente itd. 2898-a

„Bistra“, Domžale
največji galvanizacijski zavod v SHS.

3299a

Prodaja se

bencin motor,

stoječ, „Benz“ 8 HP v dobrem stanju. Porabi se tudi lahko petrolej. Pripravno za obrtnike in kmete. 3264a
Naslov v upr. „Jutra“.

J. Stjepušin
Sisak

«Jutro» roman

LUCIFER

kateri skozinost napeta vsebina, prepletena s fantastičnimi zapletmi od začeta do konca, ki prinaša navdušenju čitatelja z interesantnim razmišljanjem vsekakor presenečenje, ki mu še le sledi razobrazila in konstatacija in zopet presenečenje tako, da so čitatelji čestopisno pričakovali vsako nadaljevanje romana, je izšel in se do biva pri upravi „Jutra“ v Ljubljani.

Vsi ki so ga čitali in oni, ki niso imeli te prilike, naj si ga takoj naroče za domače knjižnice.

301 zabavati Vas ne more nobena knjiga!
Verzane stane . . . 55 Din
Brodilana pa . . . 45 Din

3295a

Nepreklicno samo še dva dni!

2 dni 2

na športnem prostoru, Maribor
vsak dan ob 8. uri zvečer vsak dan
Evropski Barnum-Bailey!

Drugi rimski Circus Maximus

„KLUDSKY“

circus s 4 jembori in 3 manežami.
Največji potovalni circus in največja eksotična menažerija na kontinentu.

3 predstave ob enem 3

Orjaški program. Non plus ultra.

Soboto in nedeljo ob 4. uri popoldne

velika slavnostna predstava

z neskrajšanim večernim programom.
Predprodaja vstopnic pri cirkuški blaginji od 9. ure popoldne. — Ogled menažerije od 9. ure popoldne naprej.

Prostora za 8000 vzhlicenih obiskovalcev.

Ob 8. uri zvečer

velika poslovilna predstava.

1^a Portlandcement

samo prvovrstno blago v vsaki množini v sodih in juti vrečah nudi po najnižji tovarniški ceni

Tovarna cementa

v Zidanem mostu.

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

Jermena za cepe

gože, biče (gajzle), tržške bičevnike, razne krtace, motvoz (spago), pasove (gurtne), dreht in perline vrvi kupite najceneje v veletrgovini

OSVALD DOBEIC

Ljubljana 267-a Sv. Jakoba trg 9.

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

3299a

Ljubljanska kreditna banka

Delaška glavica
Din 50.000.000—
Rezervni sklad okoli
Din 10.000.000.—

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA

PODRUŽNICE:

Brežice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst, agencija Logatec

Brzjavni naslov:

Banka Ljubljana

Telefon števil. 261, 413,

502, 503 in 504.

se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.